

Objavljeno: PN 5.1.2007

V PN je 27. decembra član IO Forumu za Goriško Tomaž Beltram reagiral na prispevek publicista Mira Kocjana, objavljenega v PN.

Miro Kocjan je bil med ustanovnimi člani ZZP, bil je tudi naš svetnik v naši občini Koper. Veseli nas, da se še vedno tako goreče zavzema za regionalizem in decentralizacijo Slovenije. Nenazadnje je prav to bistvo ustanovitve in obstoja te naše največje regionalne stranke. Prav tako ostaja nesporno dejstvo, da je ZZP trn v peti prav Forumu za Goriško. Čeprav se trudijo, sovraštva do naše stranke nikakor ne uspejo skriti v še tako spretne besedne zveze. Temu se ni mogel - ali ni hotel - izogniti niti Tomaž Beltram v svojem reagiranju. Zavestno ali zaradi nevednosti nam pripisuje napačna stališča. Trdi, da ZZP vse od svoje ustanovitve vztrajno zanika Goriško kot regijo in Novo Gorico kot regionalno središče. Svetujem mu, da na internetu odpre našo spletno stran www.zvezazaprimorsko.si in preprosto odpre »deklaracija ZZP in regionalizem«. Ugotovil bo, da je ZZP pripravila celovit program, ki temelji na treh točkah: 1. deregulaciji in decentralizaciji državne uprave 2. demokratizaciji 3. decentralizaciji naselbinskega omrežja. Priznati moramo, da smo snovalci programa našli navdih na preizkušenem in uspešnem švicarskem modelu upravljanja z državo. Kljub nespornim razlikam smo ocenili, da bi njihov model lahko učinkovito uveljavili tudi pri nas.

Kaj je potrebno v resnici nujno spremeniti? Regionalizacija in decentralizacija ni le formalna ustanovitev pokrajin, temveč celovito spreminjanje sistema upravljanja z državo ter prenos pomembnega dela upravnih funkcij in sredstev na občane in pokrajine. Ustrezno novi vlogi države se spremenita tudi vlogi državnega zbora in državnega sveta. Regionalizacija ne sme imeti za osnovno izhodišče sedež pokrajine in velikost birokratskega aparata, temveč nadaljnjo demokratizacijo družbe. V odločanje je potrebno pritegniti čim večje število ljudi in sprostiti ustvarjalne potenciale. Vprašanje centralnih in oskrbnih funkcij pa se mora reševati na nivoju modela naselbinske mreže, kjer bosta značaj središča regijskega oz. državnega pomena ohranjala tako Koper kot tudi Nova Gorica. Potrebno pa je izpostaviti pomen srednje velikih mest in občinskih ter krajevnih središč. To je predpogoj zagotavljanja policentričnega razvoja države in zahteva prerazporeditev finančne, gospodarske in kadrovske moči v državi.

Uvajanje neposredne oblike demokracije, približevanje upravljanja z državo ljudem in sprostitev ustvarjalnih resursov na perifernih območjih države, zagotavljajo ohranitev poseljenosti cele države, povečanje rodnosti in izboljšanje starostne strukture prebivalstva, v končni fazi pa preživetje naroda in blagostanje prav vseh njegovih članov.

To je strnjen povzetek deklaracije ZZP, ki zagovarja tak koncept regionalizma, da se sedanja centralizacija ne bo preselila iz Ljubljane na Koper in Novo Gorico, tako kot se je zgodilo z Mariborom. In prav naš koncept zagotavlja uravnotežen razvoj tudi znotraj pokrajine, skozi policentrični naselbinski model. To je še posebno za Primorsko življenjskega pomena.

Razlogi za to so nam iz polpretekle zgodovine kristalno jasni.

In prav tega prvinskega postulata našega delovanja se nekateri očitno bojijo. Kogar piči kača, se boji tudi zvite vrvi. Forum za Goriško nikoli to ni bil! Bil je in je še vedno Forum za Novo Gorico! Tako je mnenje večine občin in županov, ki naj bi sestavljale »Goriško pokrajino«. Problem je v samem članstvu foruma, ki nikoli ni bil pokrajinski. Vsaka čast članom, ki so nekoč veliko pomenili, vsak na svojem področju. Toda vsiljuje se občutek, da se je čas ustavil, da še vedno živijo v nekih drugih časih.

Moj namen ni žaliti ali omalovaževati. Daleč od tega, spoštovati je potrebno vsakega, ki se bori za svoj kraj. Vendar gre za veliko več, gre za pokrajino. Kot občinski svetnik v Ajdovščini se nehote sprašujem, kako jo bodo vodili, če še svoje občine ne morejo zadržati

skupaj in se nenehno krči. Zapuščajo jo vedno nova področja, ker z njo niso zadovoljna, ker v njej očitno vlada »lokalni« centralizem.

Slovenija se je odločila za ustanovitev od 12 do 14 pokrajin, ugotavlja Tomaž Beltram v prepričanju, da je odločitev dokončna. Pa ni tako! Veliko bo še kupčkanja, trgovanja! Kaj lahko »ponudi in obljubi« Nova Gorica? Da ne bo prepozno! Še kako krvavo bo potrebovala podporo prav vseh svojih sosedov. Zagovornikov enotne Primorske namreč ni malo: od Danijela Krivca do Borisa Popoviča in ostalih, ki imajo svojo »težo« v Ljubljani. Na drugi strani pa Nova Gorica nima - ne v parlamentu in ne v vladi – svojega človeka, pa tudi njena »barva« je za sedanjo vlado malce problematična. Čas je za pogovor in resen dogovor! Ob tem pa še tole. Oba županska kandidata ZZP na lokalnih volitvah, Oton Mozetič v Novi Gorici in jaz v Ajdovščini, sva v predvolilni oddaji na TV Primorki predstavila predstavila pobudo za sodelovanje, za somestje Ajdovščine in Nove Gorice. Za skupen razvojni načrt delitev funkcij in usklajen razvoj celotnega področja ob avtocesti po vipavski dolini, ki so »pljuča« in naravno zaledje Nove Gorice v vseh pomenih te besede. Velja razmisliti! Ni perspektive v razmišljanju, kdo bo komu »šef«, kdo bo komu »kaj vzel«, ampak v tem, kako bomo vsi skupaj več imeli in lepše živeli.

ALEKSANDER LEMUT
Predsednik glavnega odbora ZZP
in svetnik v občini Ajdovščina